

ŚLĄSKI ZWIĄZEK GMIN I POWIATÓW

40-048 Katowice, ul. Kościuszki 43/5

tel.: +48 32 25-11-021, 25-11-241 fax: +48 32 25-10-985

www.silesia.org.pl, email: zwiazek@silesia.org.pl

NIP:634-10-87-850, Konto ING Bank Śląski 03 1050 1214 1000 0007 0001 3261

Stanowisko Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów z dnia 19 maja 2017 r.

w sprawie: konieczności podjęcia skutecznych działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji

Prowadzone dotychczas działania zmierzające do ograniczenia wysokiego zanieczyszczenia powietrza w Polsce (najwyższego w Europie w świetle danych Światowej Organizacji Zdrowia) okazały się jedynie w niewielkim stopniu skuteczne. Konieczne jest zastosowanie całościowego, systemowego podejścia oraz radykalnych kroków. Zwracamy się w związku z tym do Rządu oraz Parlamentu o pilne przyjęcie na poziomie krajowym rozwiązań systemowych, które pozwolą na skuteczną walkę ze smogiem, głównie poprzez wprowadzenie zakazu sprzedaży określonych rodzajów szkodliwych paliw oraz regulacji dot. odpowiedniej jakości kotłów. W szczególności konieczne jest uchwalenie jednoznacznego zakazu wprowadzania do obrotu mułów, flotokoncentratów, węgla brunatnego oraz węgla kamiennego o wysokiej zawartości wilgoci, siarki i popiołu (z uwzględnieniem parametrów spalania w sektorze komunalno-bytowym).

Wprowadzone rozwiązania systemowe powinny stanowić element kompleksowego, narodowego programu zwalczania zjawiska tzw. niskiej emisji. Program ten powinien być również uzupełniony o rozwiązania prawne o charakterze fiskalnym, zachęcające mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Wskazane jest w szczególności obniżenie VAT-u lub akcyzy na paliwa (takie jak gaz, tzw. błękitne paliwo produkowane z węgla lub inne ekologiczne paliwa), co mogłoby zachęcać mieszkańców do ich wykorzystania. Niezbędne jest również jasne określenie łatwego w realizacji sposobu kontroli oraz nieuchronnej kary w przypadku braku stosowania przyjętych norm prawnych. Zaangażowanie finansowe samorządów oraz realizowane przez nie działania edukacyjno-informacyjne powinny być prowadzone równoległe z wdrożeniem odpowiednich mechanizmów prawnych i finansowych na poziomie krajowym i regionalnym.

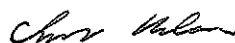
W tym kontekście nasz głęboki niepokój budzą docierające z Ministerstwa Energii informacje, iż zmiany regulacji prawnych dotyczących jakości paliw miałyby zostać wprowadzone, nie jak pierwotnie zakładano jeszcze przed kolejnym sezonem grzewczym, tj. 2017/2018, lecz dopiero od sezonu 2018/2019. Jako argumentację Ministerstwo podaje kwestie zbyt wysokich skutków finansowych dla obywateli oraz potencjalnego deficytu węgla kamiennego dla odbiorców z sektora komunalno-bytowego. Zdaniem Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów nowe regulacje dotyczące jakości paliw, proponowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw powinny być zdecydowanie wprowadzone od najbliższego sezonu grzewczego. Te same argumenty bowiem mogą być użyte przeciwko wprowadzeniu stosownych regulacji w roku następnym i kolejnych. W ten sposób wdrożenie kompleksowych działań na rzecz stopniowej poprawy jakości powietrza mogłyby nigdy nie nastąpić.

Z uwagi na powyższe wnosimy o pilne sfinalizowanie prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz projektem rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe, a następnie energiczne przeprowadzenie procesu legislacyjnego w tym zakresie.

Jednocześnie Zgromadzenie Ogólne apeluje do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o zwiększenie zakresu przedmiotowego oraz puli środków przeznaczonych na finansowanie zadań realizowanych na rzecz ograniczenia niskiej emisji. Ważne jest uruchomienie dostępnego i bardziej atrakcyjnego dla beneficjentów instrumentu finansowego (z uwzględnieniem doświadczeń realizowanych w przeszłości programów takich jak Kawka, Ryś oraz Prosument), wspierającego modernizację lub zmianę systemów ogrzewania w kierunku zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza, zwiększenia efektywności energetycznej, szerszego zastosowania ciepła sieciowego w miastach oraz wykorzystania posiadających praktyczne zastosowanie i ekonomiczny sens odnawialnych źródeł energii. W/w wsparcie finansowe oraz środki z Regionalnych Programów Operacyjnych stanowiłyby łącznie istotne uzupełnienie programów gminnych dopłat do inwestycji proekologicznych.

Bez odpowiednich instrumentów finansowych, dostępnych na poziomie całej Polski oraz regionów, działania podejmowane przez samorządy (w tym postanowienia uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw) w praktyce nie odniosą praktycznych skutków ze względów ekonomicznych.

Anna Hetman

Przewodnicząca
Zgromadzenia Ogólnego